

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ ZA 2025. GODINU

Zaklada „Kajo Dadić“ je partner Nacionalne zaklade u Programskoj suradnji kroz program „Aktivni u zajednici“.

Ove godine završili smo drugi ciklus provedbe programa Aktivni u zajednici. Svaka godina pred Zakladu postavljala je nove izazove u radu. Svaka je donijela svoje specifičnosti i svaka je bila obilježena novim iskustvima, učenjem i prilagodbama. U dinamičnom okruženju u kojem smo djelovali, potrebe zajednice postajale su sve raznolikije. Ipak, unatoč svim izazovima i okolnostima koje su se mijenjale, postojalo je nešto što je uvijek ostajalo trajna konstanta. Naš oslonac. Naša snaga. To su ljudi u zajednicama s kojima smo radili. To su oni koji su uvijek bili „naoružani pozitivom“, koji su i u izazovima prepoznavali prilike, a ne prepreke. Oni koji su vidjeli mogućnosti za stvaranje boljih uvjeta života i koji nisu čekali promjene – nego su ih sami pokretali. Svojim djelovanjem povezivali su, a ne dijelili, gradili mostove povjerenja i jačali odnose među ljudima. Riječ je o pojedincima koji razumiju i uvažavaju potrebe drugih, koji slušaju, suosjećaju i djeluju. Njihova spremnost na suradnju i pomoć temelj je razvoja društvenog kapitala – nevidljive, ali iznimno snažne mreže odnosa, povjerenja i solidarnosti koja svaku zajednicu čini otpornijom i povezanijom. To su ljudi koji imaju viziju i hrabrost pokrenuti druge, koji svojim primjerom inspiriraju i potiču zajedničko djelovanje. Zahvaljujući njima naše su zajednice rasle, razvijale se i postajale mjesta u kojima je kvaliteta života rezultat zajedničkog truda i odgovornosti.

Zadovoljstvo nam je bilo upoznati ih, s njima raditi i iz godine u godinu zajedno stvarati nešto novo i vrijedno. Njihov doprinos ne mjeri se samo konkretnim rezultatima, već i trajnim promjenama koje ostavljaju u ljudima i zajednicama kojima pripadaju. Upravo oni potvrđuju da su ljudi ključni pokretači promjena i najvažniji resurs svake zajednice.

Hvala vam svima od srca što ste bili dio našeg nastojanja da mijenjamo život u zajednicama nabolje.

Program „Aktivni u zajednici“, usmjeren na razvoj društvenog kapitala i lokalne filantropije, provodili smo u deset novih lokalnih zajednica na području Ličko-senjske, Zadarske, Šibensko-kninske, Splitsko-dalmatinske i Dubrovačko-neretvanske županije.

Programskim aktivnostima poticali smo umrežavanje lokalnih dionika iz javnog, civilnog i gospodarskog sektora s ciljem održivog razvoja zajednica. Poseban naglasak stavljen je na jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za mobilizaciju građana i provedbu programa od općeg dobra. Istodobno smo poticali građane na aktivno sudjelovanje u životu zajednice, promovirali razvoj lokalne filantropije te društveno odgovorno poslovanje. Kroz sve aktivnosti dodatno smo podržavali razvoj suradničkih odnosa i društvenih mreža unutar zajednica, kao ključnih preuvjeta za dugoročno jačanje društvenog kapitala.

Prilikom odabira lokalnih zajednica koje su sudjelovale u provedbi programa vodilo se računa o unaprijed definiranim kriterijima, uključujući veličinu i stupanj razvijenosti zajednice, udio ruralnog stanovništva te mogućnost uključivanja što većeg broja građana u programske aktivnosti. Nove zajednice upoznate su s ciljevima Programa, dosadašnjim rezultatima i metodologijom rada. Za svaku zajednicu provedeno je desktop istraživanje, a u manjim sredinama dodatno su korišteni neformalni razgovori radi početne procjene stanja društvenog kapitala, s posebnim naglaskom na razinu povjerenja, povezanosti i poštivanje društvenih normi.

Utvrđeno je da se zajedništvo najčešće očituje u kriznim situacijama, dok su u razdobljima izbora izraženije podjele, nepovjerenje i sumnja u integritet društvenih procesa. Kroz radionice i razgovore zajednicama su približeni koncepti organiziranja i razvoja zajednice, mobilizacije građana, međusektorskog umrežavanja te korištenja lokalnih resursa za opće dobro. Provedena je procjena potreba, resursa i razvojnih prioriteta, na temelju koje su definirani ciljevi lokalnih programa.

Provedba Programa prilagođena je specifičnostima svake zajednice, uz poseban naglasak na jačanje međuljudskih odnosa, povjerenja i suradnje. Neformalni susreti i kontinuirana prisutnost na terenu doprinijeli su jačanju društvenog kapitala kroz izgradnju novih veza, poticanje zajedničkih inicijativa i uključivanje lokalnih dionika, uključujući poslovni sektor. Time se postupno jačala pokretačka snaga zajednice, a rad za opće dobro postajao je društveno prihvatljiviji i prepoznat kao zajednička odgovornost.

Istaknuta je i niska razina uključenosti građana, uvjetovana nepovjerenjem u mogućnost promjena, nedostatkom informacija i iskustava zajedničkog djelovanja, kao i opterećenjem malog broja aktivnih pojedinaca. Unatoč tome, prepoznata je svijest o potrebi jačanja komunikacije, suradnje i solidarnosti, pri čemu se pozitivni primjeri zajedničkih akcija smatraju ključnim poticajem za daljnji razvoj društvenog kapitala i održivi razvoj lokalnih zajednica.

Predstavnike zajednica koje su izradile planove provedbe lokalnih programa educirali smo o modelima prikupljanja sredstava, ulozi lokalne filantropije u razvoju zajednice, društveno odgovornom poslovanju te korporativnom volontiranju. Svih deset uključenih lokalnih zajednica uspješno je prikupilo potrebna sredstva ili osiguralo modele sufinanciranja za provedbu aktivnosti unutar svojih lokalnih programa. Ukupno je prikupljeno 3.815,92 eura, dok su članovi zajednice u Gornjoj Ploči za uređenje društvenog doma dodatno osigurali financijsku podršku SNV-a u iznosu od 5.000 eura.

Krajem godine u Otočcu smo organizirali susret predstavnika zajednica koje su sudjelovale u provedbi programa „Aktivni u zajednici“, s ciljem razmjene iskustava i predstavljanja postignutih rezultata. Sudionici su istaknuli kako ovakvi susreti značajno doprinose boljem razumijevanju izazova i uspješnih praksi u radu u zajednici te potiču međusobno povezivanje i suradnju na lokalnoj i međužupanijskoj razini. Posebno je naglašena vrijednost kontinuirane stručne i savjetodavne podrške na terenu, kao i važnost sustavnog jačanja organizacijskih i programskih kapaciteta organizacija civilnog društva. Zaključeno je kako ovakva okupljanja imaju važnu ulogu u daljnjem razvoju društvenog kapitala, osnaživanju dionika te poticanju zajedničkog djelovanja usmjerenog razvoju, solidarnosti i otpornosti lokalnih zajednica.

Provedeni lokalni programi:

Udbina- Za provedbu prve faze lokalnog programa pod nazivom Zajedno za Uskrs, kojom su žene iz lokalne zajednice posjetile korisnike Doma za starije i nemoćne u Udbini te s njima provele uskrsno jutro u druženju i razgovoru, prikupljeno je 210 eura za nabavu higijenskih potrepština za korisnike Doma. Uz to, žene koje su se odazvale pozivu predsjednice SKD Prosvjeta, Pododbor Udbina, donirale su osvježanje, kolače i pisanice u vrijednosti od 300 eura. Prva faza aktivnosti provedena je tijekom uskrsnih blagdana, a cilj joj je bio

povezivanje članova zajednice s korisnicima smještenima u ustanovi socijalne skrbi, poticanje socijalnog uključivanja starijih osoba u život zajednice te razvijanje međusobnog razumijevanja i uvažavanja njihovih potreba. Druga faza lokalnog programa, provedena u sklopu obilježavanja Međunarodnog dana starijih osoba, obuhvatila je 36 starijih i nemoćnih osoba iz 15 naselja Općine Udbina. Riječ je o korisnicima Centra za pomoć u kući koji žive u samačkim domaćinstvima, s niskim primanjima ili ovisni o socijalnoj pomoći. Pružena im je pomoć u hrani (osnovne namirnice poput ulja, brašna, šećera, mlijeka, tjestenine, konzervirane hrane i voća), a korisnici su posebno isticali zahvalnost i osjećaj sigurnosti jer zajednica prepoznaje i brine o njihovim potrebama.

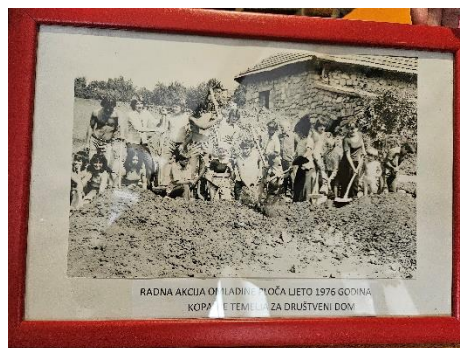
Riđane-U lokalnoj zajednici Riđane 30. srpnja organiziran je pub kviz za djecu i mlade pod nazivom Zavičajni izazovi. Kviz je vodila Bogdana Opačić, a sudjelovalo je 20 djece i roditelja. Nakon kviza organiziran je zabavni program te su dodijeljene nagrade pobjednicima. Ovakve aktivnosti nastavak su nastojanja zajednice da djecu i mlade potakne na kvalitetno provođenje slobodnog vremena, smanji korištenje mobitela te omogući stjecanje novih znanja kroz igru, druženje i zabavu.

Ljubač-Uz podršku udruge Zrna – zrno nade u Ljubaču je proveden program Snažna žena (Osnažena) s ciljem jačanja kapaciteta žena u zajednici. Kroz edukacije i radionice koje su vodile stručne osobe, uključujući psihologe, program je poticao osobni rast i razvoj, psihosocijalno osnaživanje, jačanje samopouzdanja te osjećaja pripadnosti zajednici. Upravo snažne, osnažene i samosvjesne žene postavljene su kao temelj daljnjeg razvoja ove zajednice. Programu je prisustvovalo više od 36 žena.

Rogoznica- sve prepoznatljivija na turističkoj karti Hrvatske, nakon turističke sezone suočava se s problemom onečišćenih plaža i okoliša. Lokalni program bio je usmjeren na rješavanje upravo tog izazova kroz akcije čišćenja. Iako je interes građana bio slabiji od očekivanog, iskustvo je otvorilo prostor za buduće izazove i planove, osobito u motiviranju lokalnog stanovništva i gostiju da se uključe u slične aktivnosti tijekom turističke sezone, kao oblik sve popularnijeg volonturizma.

Mogorić / Podzirje / Donja Ploča / Gornja Ploča- Stanovnici ovih malih ruralnih naselja Općine Lovinac svjesni su da smanjivanjem broja stanovnika nestaje i nematerijalna kulturna baština – običaji i tradicije koje su bile sastavni dio svakodnevnog života ovog kraja. Uz pomoć članova Udruge Naša Ploča odlučili su revitalizirati stare običaje obilježavanja seoskih slava i vjerskih blagdana poput Duhova, Petrovdana, blagdana sv. Ilije i Badnjaka. Prikupljeni su eksponati, fotografije i uporabni predmeti za izložbu Običaji koje pamtimo, s ciljem očuvanja sjećanja na život i svakodnevnicu nekadašnjih stanovnika. Zbog malog broja stanovnika, velike udaljenosti među kućama i velikog broja samačkih domaćinstava, zajednica je pokrenula inicijativu kuhanja zajedničkih ručkova, barem tijekom blagdana ili zimskih mjeseci. Time se nastoji smanjiti socijalna isključenost, osobito samaca, te dodatno ojačati zajedništvo. Uz podršku SNV-a nastavljeno je i uređenje društvenog doma kao ključnog mjesta okupljanja zajednice.

Vrebac- U ovoj maloj ruralnoj zajednici, kroz program AUZ, zajednica se uključila u obnovu Društvenog doma Iso Bogdanović, koji mještani žele koristiti kao prostor za okupljanje i provedbu aktivnosti socijalnog uključivanja. Posebna vrijednost ovog doma jest

činjenica da predstavlja primjer lokalne filantropije – izgrađen je 1931. godine na darovanom zemljištu obitelji Bogdanović, uz njihovu financijsku podršku. Prizemlje doma u potpunosti je obnovljeno i opremljeno, dok zajednica iskazuje želju za uređenjem kata, što predstavlja veći financijski izazov bez potpore jedinica lokalne samouprave i države. Važno je istaknuti visoku razinu transparentnosti zajednice u prikupljanju sredstava, s javno dostupnim informacijama na mrežnim stranicama.

Kistanje- Program u ovoj lokalnoj zajednici proveden je uz podršku GCK Knin i udruge Žene Kosovske doline. Redovite akcije mjerenja šećera u krvi i krvnog tlaka imale su za cilj potaknuti stanovništvo na brigu o vlastitom zdravlju, educirati ih o prevenciji bolesti i promicati zdrave životne navike. Aktivnostima se odazvalo više od 60 stanovnika, a posebno je značajno što je velik broj sudionika bio mlađe životne dobi, što ukazuje na rast svijesti o važnosti zdravlja.

Blaca- Za područnu školu Blaca organizirana je akcija prikupljanja knjiga za školsku knjižnicu. S obzirom na to da je riječ o maloj školi, djelatnici su odabrali tri naslova (Nemam vremena, Eko, eko i Sijač sreće), ali su povećali potreban broj primjeraka na pet po naslovu. Sve tražene knjige uspješno su prikupljene i dostavljene školi.

GK Lučac, Brda, Mertojak i Dobri- Akcijom Škrinja dobrih djela zajednica je potaknula umrežavanje školskih volonterskih klubova te ojačala suradnju između škola i lokalne zajednice. „Tiramol dobrih djela“, postavljen u dvorani GK Marka Marulića, bio je ispunjen crtežima dobrih djela koje je izradilo čak 114 učenika. Time je dodatno osviještena važnost volontiranja, solidarnosti i aktivnog sudjelovanja djece i mladih u životu zajednice.

Posedarje- Lokalni program zajednice bio je usmjeren na očuvanje dijela nematerijalne kulturne baštine ovog kraja. Povodom blagdana sv. Luce za djecu i mlade organizirano je sijanje pšenice na tradicionalan način, kako su to nekada činile njihove bake i djedovi. Uz pomoć Udruge Posedarje moje i članova Kazališta knezovi Posedarski organiziran je i prigodan kulturno-zabavni program.

Zajedno s Volonterskim klubom Lučac u OS Lučac, proveli smo već tradicionalnu akciju izrade božićnih čestitki "Čestitka u sandučiću-osmijeh na licu". Uz pomoć koordinatorice kluba i podršku firmi koje su donirale potrebni materijal, veliki i mali volonteri zajedno s

roditeljima, izradili su devedeset predivnih božićnih čestitki, koje su djelatnici Mi centar za pomoć u kući podijelili najranjivijoj skupini starijih osoba o kojima svakodnevno skrbe i time im uljepšali božićne blagdane.

Upravni odbor:

Branka Karninčić, koordinatorica Upravnog odbora

Senka Mrduljaš Pezzi

Mijana Matošević Radić

Željka Retelj

Edi Žitnik

Izvršni tim:

Rada Mužinić, upraviteljica, voditeljica Programa AUZ

Tijana Tešija Nikolašević, programska suradnica-administrator

Vesna Tresić-Pavičić, programska suradnica- administrator

Zahvaljujemo Nacionalnoj zakladi za razvoj civilnog društva, partnerima, suradnicima, volonterkama i volonterima te članovima Upravnog odbora, s kojima smo tijekom godine zajedno razvijali civilno društvo, stvarali promjene u zajednici i promovirali vrednote filantropije.

